

KNAFEL (17) *sb m*

k- (16), c- (1); -f- (12), -ff- (3), -ph- (2).

-a- (5), -å- (1); -a- *RejWiz, BielKron, RejZwierc* (2); -a- : -å- *BibRadz* (1 : 1); teksty nie oznaczają *é*.
sg *N knafel* (3). \diamond *A knafel* (1). \diamond *pl N knafle* (2). \diamond *G knafl(o)w* (2). \diamond *A knafle* (5). \diamond *I knaflami* (4); -ami (2), -(a)mi (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

*Ozdobny przedmiot w kształcie kuleczki, węzła lub pętelki z kuleczką, służący najczęściej jako zapięcie u szat, często z szlachetnych metali lub kamieni; nodulus Mymer¹, BartBydg, Cn; corrigia baltei, mastigia, nodellus, parvus nodus BartBydg; calasis, catillus, clavus, epiporpima, fibula, globulus vestium, leria, nodus, ornatura, plaga Cn (17) : Mymer¹ [31²]; BartBydg 87b, 98b; wzyentho lanke sknaflamy dwadzyefczya y cztheri knaflye srebrnich *LibLeg* 11/157; *LibMal* 1552/169; Naydziefz też drugi kray ták zápyśniáły/ że w nim wšytko miłóściwi pánowie/ by iedno kęs bobru da [!] zawoyku przifzył/ á knáfel v fzyie powiešifl. *RejZwierc* 17.*

W połączeniach szeregowych (2): *BielKron* 414; Tákże też owy rozliczne petlice/ ftrzoki/ knáfle wymyflne/ dziwne fznury á v nich kutały/ á kthoby fie tego náliczył á ná pámiętał. *RejZwierc* 58.

Zwrot: »knafle rzezać (a. urznąć)« [szyk zmienny] (3): Item zeznal ze [...] vrznal pyącz Knaphloff lyudzyom roznym *LibMal* 1552/169v, 1546/113, 1547/129v.

Wyrażenia: »knafel sr(z)ebny« (4): *LibLeg* 11/157 [2 r.]; *LibMal* 1546/113; Klenoty złote poczynimi tobie/ y z knaflámi frebrnymi [cum punctis argenteis]. *BibRadz Cant* 1/10.

»knafel złoty (a. pozłocisty)« (2): Item zeznal ze wtheyze skrzyncze bel signeth srebrny y tri knaflye pozłoczifte *LibMal* 1554/185; *BibRadz Eccli* 45/10.

Przen: *Sople ze śluzu* (1) : Ráno wftawšy drze oczy áno mu zálnęły/ Knáfle wifzą ná brodzye co z nofá płynęły. *RejWiz* 31.

Synonim cf KNAF.

Cf **KNAF**